

На знімку: делегати конференції (зліва направо, згори вниз): Ольга Бойко — доярка колгоспу імені Крупської Гайворонського району, Катерина Сиволап — свинарка колгоспу імені Калініна Новгородківського району, Галина Білко — учениця Онуфріївської СШ, Микола Печений — секретар комсомольської організації колгоспу імені Ілліча Петрівського району, Іван Куксенко — секретар комсомольської організації із Світловодська, Леонід Абрамов — секретар комсомольської організації, інженер по техніці безпеки руху Новомиргородського АТП 10040, Володимир Швендюк — інструктор по фізкультурі і спорту колгоспу «Правда», Добровеличківського району, Марія Анісімова — секретар комсомольської організації Олександрійського електромеханічного заводу, Валентина Кравець — бригадир Ульянівського буржорядгоспу, Володимир Свинарчук — секретар комсомольської організації Ульянівського цукрокомбінату, Микола Чайка — ланковий механізованої ланки колгоспу імені Кулбінського Олександрійського району і Микола Тимофєєв — машиніст електровоза Знам'янського локомотивного депо.
Фото А. ДІБРОВНОГО.

СЕКРЕТАРІАТ ОБКОМУ ЛКСМУ,

обраний організаційним пленумом обкому ЛКСМУ

М. Д. СИРОТЮК — перший секретар обкому ЛКСМУ, М. Г. ГАЙДАМАКА — другий секретар, В. П. КРИШЕВИЧ — секретар, С. Й. КУЛАГІНА — секретар, М. О. СУХОМЛИН — позаштатний секретар.

БЮРО ОБКОМУ ЛКСМУ,

обране організаційним пленумом обкому ЛКСМУ

М. Д. Сиротюк — перший секретар обкому ЛКСМУ, М. Г. Гайдамака — другий секретар обкому ЛКСМУ, В. П. Кришевич — секретар обкому ЛКСМУ, зав. відділом пропаганди і культурно-масової роботи, С. Й. Кулагіна — секретар обкому ЛКСМУ, зав. відділом студентської, шкільної молоді та піонерії, Б. С. Ясиновський — завідуючий відділом комсомольських організацій обкому ЛКСМУ, А. І. Ніцой — перший секретар Кіровоградського міськкому ЛКСМУ, В. І. М'яснянкін — перший секретар Олександрійського міськкому ЛКСМУ, В. О. Погрібний — редактор обласної газети «Молодий комуніст», В. Г. Работкін — військовослужбовець, М. О. Сухомлин — головний інженер гранкар'єру м. Кіровограда, В. А. Жученко — голова облкомітету по фізичній культурі і спорту при облвиконкомі.

ОБЛАСНИЙ КОМІТЕТ ЛКСМУ,

ОБРАНИЙ XVI КОМСОМОЛЬСЬКОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ

ЧЛЕНИ ОБКОМУ:

Андрєєв В. М.	Дзядок О. І.	Кришевич В. П.	Середа В. Т.
Артомонова О. С.	Душина Л. П.	Кулагіна С. Й.	Сиволап К. Б.
Бабій І. П.	Дяченко Л. П.	Купрікова Л. В.	Сиротюк М. Д.
Багно В. Ф.	Жученко В. А.	Макаренко П. Ф.	Сичук Л. П.
Безсонов О. І.	Захаренко К. Ю.	Манякін С. М.	Скляніченко М. К.
Битко Н. В.	Калініченко Н. В.	Мірошніченко Л. К.	Смирна Г. М.
Білко Г. І.	Караманов В. М.	Мішура В. Д.	Соколова Є. Г.
Бурлаченко В. В.	Касяненко О. К.	Мороз В. Д.	Сухомлин М. О.
Бур'янська В. Г.	Кірова Н. М.	Москалевський Ю. П.	Терещенко І. М.
Буценко Л. С.	Клоц В. І.	Моторний В. І.	Тимофєєв М. М.
Вансович В. А.	Кобильчак М. М.	М'яснянкін В. І.	Тихоступ Л. Г.
Василенко А. І.	Козиньєв Л. І.	Нанонечний Л. М.	Ткаченко С. В.
Воевод О. М.	Колодій М. О.	Непокрита О. М.	Услиста В. В.
Гайдамака М. Г.	Кондратенко А. І.	Ніцой А. І.	Фатовенко Л. В.
Гейко А. П.	Кондратенко М. Т.	Олійник В. Г.	Харченко Т. А.
Головенко В. О.	Конопат В. І.	Перехожук В. А.	Хомутенко П. І.
Голуб В. І.	Компанієць Н. Г.	Печений М. Ф.	Хомутенко Т. М.
Гончарук Т. А.	Корж М. Г.	Погрібний В. О.	Целуйко Н. П.
Городнікова М. Т.	Корнієць В. О.	Пономарчук А. І.	Чабаненко В. В.
Грабовий М. О.	Коротченко А. І.	Проданчук В. С.	Шаталюк Л. М.
Громовий М. П.	Корчицький А. С.	Работкін В. Г.	Шульга Д. В.
Груша А. Ф.	Корочук Є. Д.	Рагулін А. В.	Шульга О. В.
Давидяк В. А.	Красковський М. А.	Рожкован О. Р.	Шульга О. М.
Демченко Л. Г.	Криворучко Л. П.	Руднев Ю. С.	Шульгіна Л. Т.
	Криловецька Н. О.	Рудь А. І.	Ясиновський Б. С.

КАНДИДАТИ В ЧЛЕНИ ОБКОМУ:

Бойко О. І.	Жуган В. А.	Кучевол Г. Д.	Сліпцова Н. Г.
Головенко А. І.	Козоріз Н. П.	Мунтян Л. Л.	Шамрай С. В.
Губська Т. А.	Коломієць М. П.	Петраков В. В.	Шершень М. Ф.
Гуртовий А. В.	Крошка В. Б.	Пономарьов І. А.	Щербина Т. І.
Джоган К. М.	Курпіліна С. П.	Русанова С. І.	

РЕВІЗІЙНА КОМІСІЯ,

ОБРАНА XVI КОМСОМОЛЬСЬКОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ

Велика Ж. М.	Дейнека Л. О.	Малкова О. Л.	Ткаченко В. П.
Голубицький В. В.	Колосовський В. В.	Павленко Л. Г.	Федяк А. М.
Гордовий В. О.	Кітарева В. В.	Пиріг В. Г.	Шокул Г. С.
Гуйван К. І.	Кукса І. В.	Прядка В. Є.	Ягоденко М. М.
			Яценко Н. І.

ДЕЛЕГАТИ НА XXI З'ЇЗД ЛКСМУ, ОБРАНИ XVI КОМСОМОЛЬСЬКОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ

Андрєєв В. М.	Дейнека Л. О.	М'яснянкін В. І.	Сойченко Н. Ф.
Бершадська Н. Г.	Дерев'яно С. Г.	Погрібний В. О.	Телих В. І.
Бондаренко К. М.	Душина Л. П.	Поталова З. М.	Тимофєєв М. М.
Бур'янська В. Г.	Дяченко Л. П.	Рагулін А. В.	Тихоступ Л. Г.
Важинський М. Н.	Жуган В. А.	Семенов Ф. А.	Ткаченко В. П.
Вансович В. А.	Іванов Г. В.	Сиволап К. Б.	Тулянцева В. Г.
Воевод О. М.	Колеснікова В. А.	Сиротюк М. Д.	Хоменко Т. С.
Громовий М. П.	Кришевич В. П.	Ситарчук Н. Г.	Шокул Г. С.
Давидяк В. А.	Лимаренко Є. І.	Скляніченко М. К.	Шульгіна Л. Т.
Дамаскіна І. С.	Мишоловка Г. І.	Смирна Г. М.	Щерба Г. О.

ДЕЛЕГАТИ НА XVI З'ЇЗД ВЛКСМ, ОБРАНИ XVI КОМСОМОЛЬСЬКОЮ КОНФЕРЕНЦІЄЮ

Бурлаченко В. В.	Моторний В. І.	Сизова В. І.	Стешенко В. М.
Гайдамака М. Г.	Манякін С. М.	Сиротюк М. Д.	Фатовенко Л. В.
Іванова Р. М.	Ніцой А. І.	Ситарчук Н. Г.	Хрустальова Г. І.
Кривченко М. П.	Охота Л. М.	Сичук Л. П.	Шушпан Є. П.
Мішура В. Д.	Семенов Ф. А.	Соколова Є. Г.	

СВОЄМУ ОБОВ'ЯЗКУ ВІРНІ

НА XVI ОБЛАСНІЙ КОМСОМОЛЬСЬКІЙ
КОНФЕРЕНЦІЇ

Повінь молодих голосів принесла до залу обласної філармонії сонячний, весняний настрій. Зустрічаються давні знайомі, ті, що вчора працювали поруч, і з постком рук передається найперше — «Зі святом!» Звіт 100-тисячного загону комсомолії Кіровоградщини про свої справи — дійсно велика урочиста подія в житті юнаків і дівчат області. І тому сьогодні в залі злітає пісня, бачиш теплі посмішки серед збуджених, гамірних рядів комсомольських делегатів...

Перший секретар обкому ЛКСМУ М. Д. Сиротюк відкриває XVI обласну комсомольську конференцію. Місця в президії займають переможці соціалістичного змагання, кращі секретарі первинних комсомольських організацій, комсомольські працівники, Герої Радянського Союзу і Герої Соціалістичної Праці, відповідальні партійні і радянські працівники.

За пропозицією бригадира комсомольсько-молодіжної бригади з колгоспу «Зоря комунізму» Новоархангельського району Василя Моторного одностайно обирається почесна президія в складі Політбюро Центрального Комітету КПРС.

Хвилиною мовчання делегати конференції вшановують пам'ять навечно занесених в списки обласної комсомольської організації молодих героїв-земляків, що полягли смертю хоробрих у борні за Радянську Батьківщину.

Обговорення звітно-довідної та доповіді ревізійної комісії вилитося широко, ділову розмову про комсомольський обов'язок. Один за одним виступають делегати конференції, запрошені: перший секретар Гайворонського РК ЛКСМУ В. Вансович, двічі Герой Соціалістичної Праці О. В. Гіталов, старша піонервожата Новоархангельської СШ Олександрійського району А. Бондаренко, бригадир комсомольсько-молодіжної бригади № 2 Агрегатного заводу Л. Дяченко, перший секретар Кіровоградського міськкому ЛКСМУ А. Ніцой, перший секретар Добровеличківського РК ЛКСМУ М. Красковський, інструктор по спорту колгоспу «Україна» Знам'янського району

(Продовження на 2-й стор.).

Від ЦК КПРС, Верховної Ради СРСР і Ради Міністрів СРСР

Центральний Комітет КПРС, Президія Верховної Ради СРСР і Рада Міністрів СРСР з глибоким сумом сповіщають, що 10 січня 1970 року після тяжкої хвороби вмер прославлений льотчик-космонавт СРСР, член КПРС, Герой Радянського Союзу полковник **Бєляєв Павло Іванович**.

ЦЕНТРАЛЬНИЙ КОМІТЕТ КПРС ПРЕЗИДИЯ ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР РАДА МІНІСТРІВ СРСР

СВОЄМУ ОБОВ'ЯЗКУ ВІРНИ

(Продовження. Поч. на 1-й стор.).

І. Кукса, перший секретар Олександрійського міськомком ЛКСМУ **В. М'яснянін**, директор Деревіської СШ Онуфривського району **М. І. Кодак**, трактористка колгоспу ім. Щорса Маловіскієвського району **Є. Соколова**, пропагандист колгоспу ім. Леніна Олександрійського району **В. Семенова**, бригадир тракторної бригади колгоспу ім. Ульянова Ульяновського району **А. С. Харкавий**, секретар завкому комсомолу заводу «Червона зірка» **М. Скляніченко**, свинарка колгоспу ім. Калініна Новгородківського району **К. Сивопал**, бригадир комсомольсько-молодіжної бригади ім. 50-річчя ВЛКСМ Світловодського заводу металоконструкцій **В. Семенов**, артистка театру ім. М. П. Кропивницького **Т. Корнісць**, секретар комсомольської організації Моторинської СШ Знамянського району **С. Василенко**.

Глибокі настанови партії і Ленінського комсомолу

дали у своїх виступах на конференції перший секретар обкому КП України **М. М. Кобильчак**, секретар Центрального Комітету ЛКСМУ **Г. І. Ревенко**.

Делегатів конференції палко вітали піонери і воїни Кіровоградського гарнізону.

В роботі XVI комсомольської конференції взяли участь члени бюро обкому партії **П. С. Кошевський**, **Н. П. Сухаревська**, **М. Т. Кондратенко**, **Г. П. Ковшар**, **Д. Т. Жмак**, зав. сектором ЦК ВЛКСМ **А. В. Люльченко**, відповідальні партійні та радянські працівники.

Конференція обрала керівні органи обласної комсомольської організації, делегатів на наступні XXI з'їзд ЛКСМУ та XVI з'їзд ВЛКСМ.

Одногосійно конференція прийняла розгорнуте рішення.

Під склепінням залу лунає бойовий партійний гімн «Інтернаціонал». Він звучить клятвою молоді зміни їти завжди шляхом революції, шляхом, вказаним партією, **В. І. Ленінін**.

АВТОРИТЕТ РОБОЧИХ РУК

— Звітний період в житті обласної комсомольської організації, — говорить **М. Д. Сиротюк**, — ознаменований відзначенням 50-річчя ВЛКСМ, 50-річчя Ленінського комсомолу України та підготовкою до 100-річчя з дня народження **В. І. Леніна**. Ці важливі події сприяли піднесенню трудової і політичної активності комсомольців і молоді, організаційному і політичному зміцненню первинних і всієї обласної комсомольської організації.

За звітний період в ряди Ленінського комсомолу вступило 45 тисяч юнаків і дівчат. Вирости Олександрійська, Кіровоградська, Світловодська міські, Добровеличківська, Новгородківська, Олександрійська районні комсомольські організації.

Але не тільки в цьому авторитет комсомолу Кіровоградщини. Його він набув і набуває активною участю в комуністичному будівництві, трудовим звершенням, політичним зростанням.

Доповідач називає комсомольські організації підприємства, будов, господарств і навчальних закладів, які зуміли по-справжньому організувати змагання комсомольців, змагання за комуністичну працю. Заспівувачами, ентузіастами звершення добрих справ були комсомольсько-молодіжні колективи, яких нині в області налічується 467.

Комсомольсько-молодіжний колектив комуністичної праці імені

50-річчя Радянської влади токарів механоскладального цеху № 3 заводу «Червона зірка» працює в рахунок червня 1970 року. За два місяці до нового року засвітилася вогнями «виробничих» новорічних ялинки у бригадах слюсарів **Б. Кривонона** та намотувальниць **А. Юзленко** з Олександрійського електромеханічного заводу.

В доповіді наводяться численні приклади ініціативи цих колективів. Серед них особливо відзначилися тракторна бригада **Василя Моторного** з колгоспу «Зоря комунізму» Новоархангельського району.

Разом з тим, підкреслює доповідач, одним із серйозних недоліків в організації змагання серед комсомольсько-молодіжних колективів є зменшення їх числа в окремих галузях народного господарства. Це спостерігається, зокрема, в Добровеличківському, Новоархангельському, Новоукраїнському районах. Факти формалізму в цій справі можна знайти в Голванівській, Кіровоградській, Новомиргородській, Олександрійській районних комсомольських організаціях.

Виявом високої відповідальності кожної комсомольської організації, кожного члена ВЛКСМ за свою роботу, за свій внесок в здійснення грандіозних завдань, що стоять перед нашим суспільством, став Всесоюзний Ленінський залік, який дав можливість злити воедино завдання виробничої, ідеологічної і організаційної діяльності комсомольських організацій.

Доповідач дає детальний аналіз ходові Ленінського заліку в обласній комсомольській організації, звертає увагу на недостатню роботу окремих комітетів комсомолу по політичному загартуванню юнаків і дівчат, яке є однією з першочергових умов успішного складання заліку.

100 днів ударної Ленінської вахти — це заключний етап Ленінського заліку і комітети комсомолу мають все зробити для того, щоб протягом вахти найбільш повно виявилися ініціатива, пошук, ентузіазм, патріотизм комсомольців і молоді.

Кожна в своєму робочому місці має зробити вклад у загальне трудове досягнення радянського народу.

Людина прикрашає місце. Це правильна думка того розділу доповіді, який присвячений організації змагання на кращого виробничника по професії. Доповідач називає імена самовідданих трудявників — комсомольців, які запалюють своїм прикладом юнаків і дівчат.

Питання професійної орієнтації займають чільне місце в аналізі роботи шкільних комсомольських організацій та професійно-технічних училищ.

Окремо доповідач спиняється на організації комсомолу області походу за оволодіння сільською молоддю механізаторськими професіями, завданнях, поставлених у цій справі рідною партією, Ленінським комсомолом. «Дівчата — це трактор!» — цей заклик лунає сьогодні з новою силою, маючи в собі новий глибокий зміст.

НА 100-ДЕННУ трудову Ленінську вахту стали тисячі комсомольців області. Рапортом Іллічеві про трудові здобутки молодих прозвучали на конференції виступи бригадира комсомольсько-молодіжної бригади імені 50-річчя ВЛКСМ Світловодського заводу металоконструкцій **Володимира Семенова**, секретаря комітету комсомолу Кіровоградського заводу «Червона зірка» **Миколи Скляніченка**, бригадира комсомольсько-молодіжної бригади цеху № 2 Кіровоградського агрегатного заводу **Любові Дяченко**, першого секретаря Олександрійського міськомкому **Володимира М'ясняніна** та інших делегатів конференції.

Любові ДЯЧЕНКО:
— Комсомольсько-молодіжні бригади нашого цеху в складі 36 чоловік на честь створення з дня народження **В. І. Леніна** взяла підняти зобов'язання. Ось деякі з основних пунктів:

допомогтися звання бригади Ленінської вахти праці;
всім членам бригади виконувати норми виробітку на 130 процентів;
за рахунок економії ріжучого інструменту, кольорових

РАХУНОК ГЕРОІВ

металів заощадити три тисячі карбованців;

подати і запровадити 5 раціоналізацій;
всім членам бригади успішно скласти Ленінський залік.

Доповідаю делегатам XVI обласної комсомольської конференції, що наша бригада уже працює в рахунок вересня 1970 року, заощаджено ріжучих інструментів і кольорових металів на 2100 карбованців, всі члени бригади беруть участь в Ленінському заліку і кожний вже вичив по три праці **В. І. Леніна**.

Ставши на стоденну ударну вахту, ми перегадали свої зобов'язання і вирішили за цей час виготовити понад план 4 тисячі бронзових втулок, до-

могтися підвищення праці на 0,2 процента. Такий наш Ленінський трудовий залік.

Наш почин підтримали всі комсомольсько-молодіжні бригади заводу, всі активно стали на трудову Ленінську вахту. Підрахунки показують, що заводчани, виконавши свої зобов'язання, дають на 14 тисяч карбованців продукції понад план, заощадять матеріалів на 5 тисяч карбованців.

Ось уже три роки як в списки бригади навично занесений Герой Радянського Союзу **Павло Дмитрович Липник**. З кожним днем росте його рахунок. 2400 карбованців перерахувала бригада на рахунок **М. 70015** у фонд миру.

ПРО любов до землі, важливість хліборобської професії, підготовку молодих механізаторських кадрів говорили на конференції двічі Герой Соціалістичної Праці, бригадир тракторної бригади імені XX з'їзду КПРС Новоукраїнського району **О. В. Гіталов**, бригадир тракторної бригади колгоспу імені Ульянова Ульяновського району **Анатолій Харкавий**. Виступ **Євгенії Соколової** прозвучав як своєрідний ріричний звіт і клятва землі водночас.

Євгенія СОКОЛОВА, трактористка колгоспу імені Щорса Маловіскієвського району:

— В нашій комсомольсько-молодіжній тракторній бригаді вісімнадцять чоловік. Четверо з них — ми, дівчата-трактористки. Жінка за кермом трактора — стало трудовою традицією нашого села Паліївки. Ще в 1938 році першою англічанкою була наша односельчанка **Віра Пигида**. Моя старша сестра **Валентина** стала другою. Я зазрила її і горділася перед однокласниками: адже стеновий велет скоряється маленьким рукам моєї сестри. Найбільшою радістю були для мене коли Валя брала мене на трактор. А одного разу пустилася за руду. Це, мабуть, і визначило вибір моєї професії. Вирішила: стану трактористкою.

Ледве дідждалася закінчення восьмирічки. Довгим здався і рік навчання в Бобриньському

училищі механізації. З дипломом тракториста-машиніста широкого профілю я повернулася в рідний колгосп. Так в нашій сім'ї з'явилися дві трактористки, а родина колгоспних механізаторів поповнилася цілим дівочим колективом: разом зі мною з Бобриньського училища прийшли подружки **Людмила Шоста** і **Люба Солюк**.

І ось три роки я з дівчатками зустрічаю стенові світлячки на тракторі. Мені здається, що ніколи не зможу залишити рідний степ. Бо прекрасний він в будь-яку пору року.

Що, жовтавий серпень заходить пожинати густу пшеницю. Горох розлізався на зсмаї, не в силі більше піднятися. Далі стоїть достигле гречка... А я стою поміж усім цим і радію. Щастям повинись серце: в багатстві, що переді мною. І моя праця на полі.

НАЗАВЖДИ З ТОБОЮ, ПОЛЕ

мої недоспані світлячки. А щедра осінь несе свої дарунки. Бригада збрала по 34 центнери пшениці з гекта-

ра, ячменю — по 47. Тонни зерна, вирощені нашими руками, влаштуються у величезній ленінській коровай.

ЛЬОТЧИК-КОСМОНАВТ СРСР

Павло Іванович БЕЛЯЄВ

10 січня 1970 року після тяжкої хвороби помер прославлений льотчик-космонавт СРСР, один з перших покорителів космосу, Герой Радянського Союзу полковник **Павло Іванович Беляєв**.

П. І. Беляєв народився 26 червня 1925 року в селі Челищеве Рослятинського району Вологодської області. У 1942 році, після закінчення десятирічної школи, вступив на завод, де працює спочатку токарем, а потім приймальником готової продукції.

У сувору пору Великої Вітчизняної війни **П. І. Беляєв**, як і багато тисяч його ровесників, добровільно вступив в ряди Радянської Армії і після успішного закінчення льотного училища як льотчик-винищувач бере участь у війні з імперіалістичною Японією.

У післявоєнні роки **П. І. Беляєв** проходить службу в гвардійському винищувальному авіаційному полку ВПС Тихоокеанського флоту. Тут він у 1949 році вступає в ряди Комуністичної партії Радянського Союзу. Був льотчиком, старшим льотчиком, командиром ланки, заступником командира ескадрильї по льотчастині.

У 1956 році **П. І. Беляєв** направляється на навчання у Військово-Повітряну Червонопрапорну академію, по закінченні якої він командує авіаційною ескадрильєю. Високо оцінюючи особисті якості **Павла Івановича**, командування у 1960 році направляє його в загін космонавтів. Тут він виявив велику наполегливість в освоєнні космічної техніки, досконало вивчив матеріальну частину корабля, оволодів практичними навичками керування ним.

Комуністична партія і Радянський уряд у березні 1965 року довірили **П. І. Беляєву** здійснити космічний політ на кораблі «Восход-2» як командирів експедиції. Це відповідальне завдання він виконав успішно, виявивши високі моральні, волеві якості, сміливість, вміння працювати в складних умовах. У ході польоту він керував першим у світі виходом людини з корабля в космічний простір. Посадка корабля була зроблена полковником **Беляєвим** з використанням системи ручного керування. Політ корабля «Восход-2» відкрив нову, винятково важливу сторінку в історії освоєння космосу і примножив космічну славу Радянського Союзу.

За успішне здійснення космічного польоту **Павло Івановичу Беляєву** було присвоєно звання Героя Радянського Союзу з врученням ордена Леніна і медалі «Золота зірка» і звання «Льотчик-космонавт СРСР». Він нагороджений також орденом Червоної Зірки, багатьма медалями, удостоєний нагород ряду зарубіжних країн.

Протягом останніх років **Павло Іванович** наполегливо вдосконалював спеціальні знання, брав безпосередню участь у підготовці космонавтів до польоту у космос.

П. І. Беляєв був палким патріотом соціалістичної Вітчизни, принциповим комуністом, брав активну участь у громадсько-політичному житті, обирався до керівних партійних органів, депутатом Московської Ради, пропагував досягнення радянського народу в освоєнні космосу. Він часто виступав перед трудящими, молоддю, воїнами Армії і Флоту, перед представниками зарубіжної громадськості. Всі знали його, як уважну, чулу людину, доброго товариша і сім'янина.

Світла пам'ять про **Павла Івановича Беляєва** — вірного сина Комуністичної партії і радянського народу, мужнього і славного покорителя космосу, бойового друга і товариша назавжди збережеться в наших серцях.

- Л. І. Брежнєв**, **Г. І. Воронов**, **А. П. Кириленко**, **О. М. Косигін**, **К. Т. Мазуров**, **А. Я. Пельше**, **М. В. Підгорний**, **Д. С. Полянський**, **М. А. Сушков**, **О. М. Шелепін**, **П. Ю. Шелест**, **Ю. В. Андропов**, **В. М. Гришин**, **П. Н. Демічев**, **Д. А. Кунаєв**, **П. М. Машеров**, **В. П. Мжаванадзе**, **Ш. Р. Рашидов**, **Д. Ф. Устинов**, **В. В. Щербицький**, **І. В. Капітонов**, **К. Ф. Катусhev**, **Ф. Д. Кулаков**, **Б. М. Пономарьов**, **М. С. Соломенцев**, **Л. В. Смирнов**, **А. А. Гречко**, **М. В. Келдиш**, **М. В. Захаров**, **І. Г. Якубовський**, **О. О. Єпішев**, **С. Л. Соколов**, **М. І. Крилов**, **С. Г. Горшков**, **П. С. Кутахов**, **Є. М. Тяжельников**, **М. І. Савинкін**, **І. Д. Сербів**, **Г. С. Титов**, **А. Г. Ніколаєв**, **П. Р. Попович**, **В. Ф. Биковський**, **В. В. Ніколаєв-Терешкова**, **К. П. Феоктистов**, **Б. Б. Єгоров**, **О. А. Леонів**, **Г. Т. Береговий**, **В. О. Шаталов**, **Б. В. Волинов**, **О. С. Єлісєєв**, **Є. В. Хрунов**, **Г. С. Шонін**, **В. М. Кубасов**, **А. В. Філіпченко**, **В. М. Волков**, **В. В. Горбатко**.

Важко слухають делегати конференції виступаючих.

СВОЄМУ ОБОВ'ЯЗКУ ВІРНИ

(Закінчення).

ВІДОМІ ЗА РУБЕЖЕМ

В звітній доповіді, і у виступах делегатів конференції значну увагу було приділено питанню всебічного і гармонійного розвитку кожної молодої людини, формуванню її духовного багатства, моральної чистоти і фізичної досконалості.

Відзначалось, що комітети комсомолу чимало зробили по естетичному вихованню молоді, по дальшому розвитку і піднесенню культурно-масової роботи, особливо в період підготовки до 100-річчя з дня народження В. І. Леніна.

Не лише в області, в країні, а й за рубіжком великим успіхом користуються виступи заслуженого ансамблю танцю «Ятрань» та молодого ансамблю педінституту імені О. С. Пушкіна «Юність», якому нащодвно присвоєно високе звання народного. Цього звання удостоєний і танцювальний ансамбль Новоархангельського районного Будинку культури. Перед ювілейним фестивалем вийшли нові збірні ансамблі як «Горлиця» в Кіровоградському районі, «Подорожанка» — в Світловодському та ряді інших.

Успішно проходить в області творчий конкурс молодих літераторів, композиторів, художників на здобуття премії імені Юрія Яновського, встановленої обкомкомсомолу. Багато молодих талантів відкрив минулорічний обласний зліт творчої молоді, художні виставки в Новоархангельську, Новомиргороді та обласно-

му центрі. Понад 80 тисяч учасників художньої самодіяльності продемонстрували свою майстерність лише в другому турі фестивалю самодіяльного мистецтва, присвяченого 100-річчю з дня народження В. І. Леніна.

Однак, деякі комітети комсомолу не приділили достатньої уваги аматорам сцени. І саме тому на ряді підприємств міста Олександрії, в ряді колгоспів Новоукраїнського, Долинського, Гайворонського та деяких інших районів учасники самодіяльності або не взяли участі у фестивалі, або були підготовлені слабо. За це відповідні комітети й організації і були піддані критиці.

— Наша молодь бере активну участь у створенні матеріально-технічної бази комунізму. І це надзвичайно важливо, бо без ма-

теріальної бази побудова нового суспільства неможлива. Але ж у цьому новому суспільстві повинна жити і вершити діла нова людина, людина нової моралі, нового комуністичного світогляду, — наголосила у своєму виступі артистка Кіровоградського музично-драматичного театру імені М. Л. Кропивницького Тетяна Корнієць і повела мову про те, як мистецтво допомагає у вихованні молодої людини, як колектив театру відгукується на запити сучасника.

Зокрема, в нинішньому сезоні, враховуючи побажання молоді, театр вніс до свого репертуару багато нових, сучасних п'єс — «Каме» О. Левади, «Поєдинок» М. Байдієва, «Яблуневий полон» Дніпровського, «Пам'ять серця» О. Корнійчука та інші.

ДОЗВІЛЛЯ — КОМСОМОЛЬСЬКА ТУРБОТА

Всебічний розвиток особистості молодої людини нерозривно зв'язаний з проблемою використання вільного часу. Ось чому культурне, змістоване дозвілля — одна з турбот першочергових організацій, комітетів комсомолу.

— Як використати свій вільний час? Чим його заповнити? Над цим питанням працював наш райком комсомолу у звітний період. Йшлося про це і на районній комсомольській конференції, — заявив з трибуни обласної конференції перший секретар Добровеличківського райкому комсомолу Михайло Красковський і за-

пропонував в умовах соціалістичного змагання комсомольських організацій передбачити пункт про організацію дозвілля.

Жаль не тих годин і днів в їх кількісному відношенні, які непродуктивно використовує молодь, сказав М. Красковський, а жаль того, чого не бере, а могло б взяти молодь, якби комсомольські організації більше дбали про культурне дозвілля. А ще жаль цього часу тому, що він може бути одним з факторів, який допомагає би комсомольським організаціям в наших питаннях росту, членських внесків.

Про організацію дозвілля молоді йшлося також у виступах старшої піонервожатой Новопраської середньої школи Олександрійського району Антоніни Бондаренко та інших делегатів.

В ПОХОДАХ МІЦНІЮТЬ КРИЛА

Любить наша молодь вільний від роботи час проводити в походах по місцях бойової і трудової слави, на спортивних майданчиках. Так, студенти Олександрійського індустріального технікуму провели похід по бойовому шляху третього механізованого корпусу, який звільняв місто і район від німецько-фашистських загарбників. Подібні походи провели і комсомольці Олександрійських електромеханічного та рудоремонтного заводів. Надого залушилися в пам'яті школярів Онуфрївської середньої школи велопохід по місцях боїв 235 стрілецької дивізії.

За останні два роки, перед Другим Республіканським зльотом переможців походів шляхами слави батьків, пройшло 49 тисяч юнаків і дівчат. Зібрані матеріали дали змогу створити 124 музеї, кімнати і куточки бойової слави.

А головне, що молодь ще більше прилучилася до невечерного джерела добрих традицій, загартувала себе морально і фізично в цих походах, ще більше прийнялася почуттям патріотизму.

Особливе місце в роботі по військово-патріотичному вихованню, як відзначалось на конференції, займає Всеоюзний огляд спортивної та оборонно-масової роботи комсомольських організацій та екзамен комсомольців і молоді з фізичної та військово-технічної підготовки. До цього огляду, який є однією з складових Ленінського заліку, активно готуються комсомольці і молодь Добровеличківської школи-інтернату, локомотивного депо станції Знамянки, Кіровоградського технікуму сільськогосподарського машинобудування та ряду інших організацій.

У вихованні гармонійно розвинутої людини, підкреслювалось і у доповіді, і у виступах, важливе місце належить фізичній культурі та спорту. На належному рівні ця робота в Кіровоградському техні-

кумі сільськогосподарського машинобудування, в колгоспах «Родина», «Зоря» Онуфрївського району, «Іскра» Олександрійського району та в багатьох інших організаціях. А от представникам Долинського району довелося червоніти, бо в районі за рік не проведено жодного спортивного змагання.

Щоб людина душею і тілом була молода, вона неодмінно має збагачувати свою пам'ять знаннями, займатися спортом, розвивати свої здібності. В цьому таємниця молодості — така думка звучала в багатьох виступах. Зокрема інструктор по фізкультурі і спорту колгоспу «Україна» Знамянського району Іван Кукса розповів про те, що в їх господарстві в семи спортивних гуртках постійно займається 160 юнаків і дівчат, що в останній час підготовлено 23 спортсмени другого, 19 — третього і 15 — юнацького розрядів, що комсомольці артілі хоч сьогодні готові здавати екзамен з фізичної та військово-технічної підготовки.

ІЛІЧЕВОЮ МУДРІСТЮ

Важливою вимогою Ленінського заліку є повсякденне поєднання трудової діяльності, громадської роботи з вивченням теоретичної спадщини В. І. Леніна. І, що спадщину, вивчають молоді самотійно і в гуртках комсомольської політосвіти. До речі, за час, що минув від XV обласної комсомольської конференції політгуртки і семінарії стало на 300 більше, а кількість молоді, яка в них навчається, зросла на 20 тисяч.

Багато цікавого і повчального у вивченні ленінської теоретичної спадщини, у вихованні молоді на прикладах життя і діяльності В. І. Леніна є в роботі комсомольських організацій Олександрійського району. В них нагромаджено значний досвід по проведенню Ленінських уроків, теоретичних конференцій і семінарів по творам В. І. Леніна, циклів лекцій про вождя і його соратників, тематичних вечорів, зборів, літературних конференцій та оглядів, свят вулиці Леніна.

Валентина СЕМЕНОВА, провідниця політгуртка «Біографія В. І. Леніна», що працює при комсомольській організації колгоспу імені Леніна Олександрійського району: — До кожного заняття я нещиро старанно готуюсь по те-

мі, я її підбираю, продумую, які наочні посібники та технічні засоби можна використати. Заняття по темі «Дитинство, юність і початок революційної діяльності В. І. Леніна», наприклад, провели в Ленінському залі середньої школи. Бу-

ля використані матеріали колгоспного музею, діафільм. Нерідко на заняттях використовують також спогади ветеранів колгоспу, листи старих комуністів.

Велику увагу приділяють індивідуальній роботі із слухачами, оскільки рівень підготовки їх не однаковий.

Заняття в гуртку допомогли комсомольцям успішно скласти залік по працях В. І. Леніна «Завдання Спілок молоді» та «Великий почин». Зараз комсомольці артілі вивчають «Чергові завдання Радянської влади».

Практикуємо ми проведення теоретичних конференцій разом з партійною організацією. Одна з останніх таких конференцій була на тему: «Вічно живий».

Важливе місце у виховній роботі займають тематичні вечори, вечори-проводи в Радянську Армію, Традиційним стали вечори «Покоління — покоління», які проводяться щорічно в день народження В. І. Леніна. На ці вечори запрошують ветеранів колгоспу, краєвих виробників, орденосців. Ім молодь рапортує про свої трудові здобутки, як береже і продовжує традиції батьків і діда своїх, як виконує Ленінські заповідні. Всі рапорти зберігаються в музеї

в спеціальній шкатулці перед бюстом В. І. Леніна.

Молоді хлібороби і тваринники тягнуться до Ленінської спадщини. І я рада, що допомагаю їм оволодівати цією спадщиною.

Володимир ВАНСОВИЧ, перший секретар Гайворонського райкому комсомолу:

— По закінченні другого етапу Ленінського заліку було проведено анкетування. Здали і таке питання: «Для чого ти вивчаєш теоретичну спадщину Ілліча?» Ось що відповіли, наприклад, доярка колгоспу «Іскра» Наталя Бершадська: «Я вивчила праці В. І. Леніна «Завдання Спілок молоді», «Великий почин», «Як організувати змагання», «Держава і революція», «Що таке Радянська влада». По двох останніх я зробила широкий конспект. Саме в цих працях я знайшла відповіді на питання, які задають часто мої виборці».

Аналогічних відповідей, де стверджували, що вивчення праць В. І. Леніна допомогло розібратися в обставинах чи в незрозумілих питаннях, чимало.

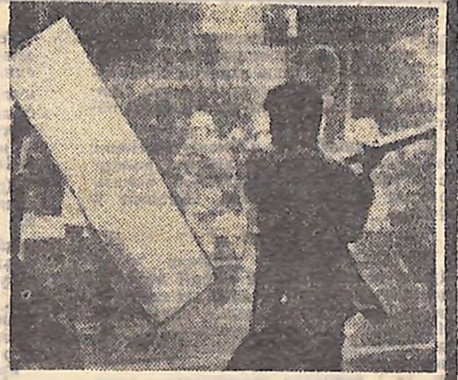

ТАНКИ З-ПІД ПОЛИ

ЛОНДОН. Англійські власті таємно поставили Ізраїлю танки та інші види озброєння. Як повідомляє газета «Дейлі мейл», Англія уклала секретну угоду з Ізраїлем на поставку Тель-авіву 200 танків «Центурион», а також запасних частин і військових устаткування для ізраїльських збройних сил.

Англійські власті мають намір поставити Ізраїлю не тільки танки, але й військові літаки.

Таємні поставки танків і літаків ізраїльським агресорам викривають англійські зиячі англійського уряду про свій «нейтралітет у близькосхідній кризі».

В Японії шириться рух проти розміщення американських військових баз на японській території, проти японо-американського «договору безпеки».

На знімку: студенти чинять опір поліції під час розгону демонстрації в Токіо.

Фото «Таймс» — АПН.

СІСЯ, ДОБРОМ ЗАСІВАЙСЯ

Ось і закінчилась весела пора зимових канікул. Швидко, як один день, промайнули вони для учнів Новгородківської середньої школи. Бо кожен день був заповнений чимось цікавим, незвичайним, своєрідним.

Ще не прийшло само собою. Ще задовго до початку нового року комітет комсомолу почав обмірковувати плани проведення зимових канікул. Як тут обійтись без цікавого походу, чи вилазки на ліжах, катання на ковзанах, санях? Але всі це для старшокласників. А як зробити, щоб і піонерам заприяталось канікули чимось приємним? На комсомольських зборах, де обговорювали плани проведення зимових канікул, найбільше розмов точилося навколо піонерів. Всі зійшлись на тому, щоб провести для них «Ранок казок».

Але він може пройти нецікаво, — не втрималась, дестинкласниця Світлана Білякова. — Давайте, можливо, виготовимо серію малюнків за тематикою.

Пропозиція Світлани сподобалась всім. З такою енергією взялись за неї восьмикласники, і дев'ятикласники! Тим більше, що всі заходи вони могли проводити в районному Будинку культури — чудовий споруди, збудованій на честь ювілею вождя. Це призначення було повністю надане у розпорядження школярів на час канікул. Свій творчий карнавал старшокласники організували тут.

Так от, молодий зміни було оголошено, що вона має прийти у оказаний день на «Ранок казок».

У фойє Будинку культури малечу чекали їх давні знайомі — воячки-братки, лисичка-сестричка, зайчата, ведміль. Намальовані, зачіпані. А потім піонери перенеслися у справжній світ казок. Старші читали для них спеціально підібрані твори. А учасники лялькового театру Будинку піонерів показали Ісиденівку за казкою «Лисичка-сестричка та Вовк-панібрат».

Скільки подиву було у малечі, коли у розпал свята до них з'явився справжній лисичий Дід Мороз (директор Будинку піонерів М. Нікітєнко). Він подарював дітям з Новим роком, подарунки роздав.

І так кожен день канікул піонери проводили під опікою комсомольців. Скільки цікавого вони побачили, вивчили!

Але й самі комсомольці себе не «скрипидили». Хоч вони були самі господарями свого дозвілля, пройшло воно не менш цікаво.

В цьому році вони вперше були запрошені на новорічний бал-маскарад у Новгородківське профтехучилище механізації сільськогосподарства. Причому були не лише присутніми, а дали концерт художньої самодіяльності. Цей прихід зблизив два великі колективи молоді, вісі в училищі оту «жизничку», якої йому так бракує не тільки чужим.

Не обійшлося без старшокласників і в проведенні районних заходів. Дев'ятикласники Клавди Дмитренко, Володимир Карпенко, Олександр Васильченко та восьмикласниця Тамара Багатнюк були у складі групи шефдрувальників.

Першим ділом, ця незвичайна делегація навідалась у двір знатої колгоспниці Катерини Дмитровської.

Хлібом-сіллю зустріла вона гостей. А вони засіяли її житом-пшеницею, приказуючи щоразу побажання достатку, багатотіття, невтомної праці.

Всіх знайомих людей села, районних керівників не обминули шефдрувальники. Потім у школу завітали. Там само любитель шах і шашок змагалися. А членів клубу Інтернаціональної дружби засідали за північним лістом учасників молодоговардійського піп'ялля, які залишилися живими.

Спочатку образились дівоки, що підполюк їх від сирібною сирани. А потім, оторопаючи, в чому справа, вдячно сприйняли побажання успіхів у навчанні в році щопому, ювілейному.

Воно так і буде, бо добрий початок взято ще з початку навчального року.

Г. ПРОКОПЕНКО.

с. Новгородка.

На лід вибігли юні хокеїсти.

Фото Ю. ЛІВАШНИКОВА.

НА ВУЛИЦІ Шевченка — пам'ятник: постать простовологого солдата. На плечі — плащ-палатка, ліва рука тримає каску, права протягує лавровий вінок до вогню на підіймачі постаменту.

Вогонь живий. Він пламеніє постійно: і в червеву спеку, і в лютеву холоднечу. Ярві вогонь. Струмиться, біжить золотим шовком полум'я, збігаючи у вічність...

* * *

Гітлерівці надійно укріпили місто. Проте розвідка нашої авіації дослід, що через мережу траншей, які перетнули вулицю та площі, через завали та мініні поля, для маневрування танками та самохідками, у протязі були здійснені спеціально замасковані прокопи. Їх і вирішило використати наше командування.

На підступах у нас нашівдкоруч сформувавши підрозділи, тут же окре-

тепер, коли виникла потреба в «роті земляків», Кравченко і Хміль мимоволі опинилися поруч. Необхідно було проникнути на вулицю Шевченка, де у фашистів був центр опорного вузла, і вивести його із ладу. Хміль мав опинитися на броні танку Кравченка. Так диктували обставини.

Друзі із десанту, із тих, які підуть іншими вулицями, повідомили Хмеля, що так, мовляв, і так, що Кравченка прийняли кандидатом в партію, а йому тільки-но виповнився 21 рік і що це шоб-небудь та вже означає. Хміль промовчав. Блідний, в білому маскхалаті, пов'язаний білим капюшоном, він стиснув плечима і тут же, піднявши однією рукою автомат, вихопився на танк.

Кравченко, почувши від екіпажу, що на броні кращий розвідник Хміль, поліявав на чорні від машинного масла шкарбукі долони, взявся за важелі і глухо кинув:

були виключно узгоджені. Кравченко пробивав дорогу вогнем, бронєю і гусеницями. Коли об'їхав вулицю, чий націлюю поперіт з'явився гітлерівець, готуючись запустити головастий фаустпатрон, Хміль миттєво косив його під два-три такти автомата.

У вогневій веремі серед битої цегли, кам'яних брил, нелегко було пізнати рідну вулицю. Танк йшов напролом. Розбризувались уламки цегли, тріщало дерево, дзвеніло скло.

І ось, із-під правого борту, зедве не перекинувшись танк, гримнув вибух. Мічалі Танк зупинився. Проте, все обійшлося — гусениця уціліла. Хміль хоч і зривався з машини, але теж вдало. Розвідник підповз до люка і гукнув Кравченку, щоб той чекав його і він спостереження.

Все трапилось близько ста метрів від гітлерівського вузла. Цю сотню метрів Хміль вирішив подолати повзком і, встановивши місце командного пункту, дає сигнал.

Так воно і сталося. Хміль виявився розвідником бувалим. Він метнув зв'язку гранат в саме вороже догорище, поповив в бак з бензином електричної установи, яка живила радіо, телеграф і телефон.

Осяявши все довкола, в небо здійнявся салютний стовб вогню.

Танк відразу ж рулював вперед, гримкотав вдерся у вузол і паралелював управлінню гітлерівської оборони.

Фашисти ударили по танку з десятиків вогневих точок. Але навіть запалавши, як смолоскип, машина продовжувала вести бій. Екіпаж відстрілювався. Вогонь на вулиці Шевченка служив орієнтиром. Розширюючи усеїну в обороні, помчали броньовані кріпості з десантами на борту. Десять, двадцять, тридцять... Потім рушила величезна сталава лава.

...Вранці, коли все місто було вже звільнене, ховали убитих. В братській могилі лежали, міцно притиснувшись один до одного, Кравченко і Хміль.

* * *

ОПОВІДАННЯ

ДВОЄ ПОРУЧ

щені біцями «ротою земляків». До них вибігли всі ті, хто знав Місто до війни.

Так Кравченко і Хміль попали в один підрозділ. Давним-давним, ще при формуванні, приземистий чорнявий Кравченко і високий білявий розвідник Хміль аперше побачили після того, як війна розкидала їх із цього ж міста. На подив однополчан, земляки не кинулись один до одного в обійми, навіть не привіталися, а, сподіваючись один одного злами поглядами, відразу розійшлися у різні боки.

— Сховайте його, — блиснувши своїми великими карими очима з-під зламау чорних брів, процідива тоді Кравченко, — а то під гусениці попаде. Ось, яка справа!

— Хай не попадається! — відрізав могобатосялісний блакитноокий Хміль.

Про причину їхньої ворожнечі в роті будували всілякі здогадки. Ходив слух, ніби до війни на екзамені в інституті один придумав особляву шпаргалку, а інший звинуватив його в нечесності і привселюдно розкрив. Дехто казав, що ні Кравченко, ні Хміль в інституті не навчалися, а працювали на заводі сільськогосподарських машин і вчинили сварку.

Нарешті, появилася нова версія, ніби посперечалися друзі за дівчину. Чудову блондинку з синіми очима, яку вони влох покохали. Дівчина потрапила у пазури до фашистів. Кравченко і Хміль в цьому звинувачували один одного.

А, можливо, було зовсім щось інше. На всякий випадок їх тримали окремо один від одного.

— На броні — ле в броні. Я не відповідаю... Ось, яка справа.

ЦЕ БУЛА морозна різдвяна ніч. Але це не тиха і місячна, а залита фолетовою темрявою, наповнена тривогою і очікуванням смертельної борні.

Надійшов сигнал. В годовних телефонних танкошлемках тричі повторились слова: «Вперед!».

Кравченко, перед тим, як опустити люк, скомандував Хмелю: «Держись за башню!» Машинна здригнулась багатошопною масою і танк зрушив з місця. Помчався по обледіній бруківці, високою на роздоріжжя. Гажула раз і вдруге гармата, застрочили кулемети. Дим і порох руїні пронизали пунктирні прямі і зламлені блискавки. В ніс і очі вдарив сірчаній їдкий газ.

Бойова машина летіла вулицями, перерульками, дворами. Дії того, хто стояв на танку і всередині грізної кріпості

На вулиці Шевченка, у підіймача пам'ятника, палахкотять вогонь. Мимо пробігають авто, шурхотять губатими шинами троллейбуси. Люди поспішають на роботу, студенти — в підсвітлуть.

Коли ж сутеніє, осколками місяця починають світитись люмінесцентні ліхтарі. І люди знову поспішають в театр, до філармонії, в кінотеатри. Але тут вони обов'язково стиснуть ходу і на мить замовкає безтурботний сміх, весела говірка.

А діти? Навіть найбільші неписиди смиріють біля пам'ятника. А потім обережно запитують у дорослих про цей вогонь. Звідки він? І чи догво так буде горіти? І визнають, що це — Вічний вогонь, як вічна пам'ять про безіменних героїв, які віддали своє життя за блакитні світанки і мирні ночі.

І. ГЕЛЬМАН.
Переклад з російської.
м. Кіровоград.

ВЕЧІРНІЙ САД

Сад вечерее...
Ів. Бунін.

Вечірній сад, про що його турботи
На самоті, коли похмура ніч,
Як брантозар, вовтузиться
супроти,
Лаштується накинутає з узбіччя?
А він мовчить, співає зілля люте
Єдиної своєї множини.
Що вкралося в його терпку осмоту,
Печаль снігів, чи барвінкові сніг
Він слухає, вихлопих на берег
Своїх інтимних полоухих надій
Крик іволги, листочків чулий шерех,
І білоцвіт у завіб молодій,
Та прийде мить — на потаємній грані
Достиглості, гуртуючи ряди,
Він скресне враз і в срібні дзвони рані
Ударять наливні його плоди.

Володимир БАЗИЛЕВСЬКИЙ

На задрощі похмурим недовірам,
Все зваживши без веломовних фраз,
Він власним трупком споєну офіру
Неквално віддаватиме для вас.
Стоятиме задумано і строго
Під парасоллю сивої імлі,
Собі й на грам не візьме він нічого,
Байдужий і до слави й до хули.
І втім нема покути чи принуки,
Він — любомудр — збагнув уже давно,
Що справжнє щастя — нескладна наука,
І це йому засвідчити дано.

Про бурхливі революційні події 1917 року, складний шлях у революцію передової інтелігенції розповідає картина «Севастополь», зйомки якої йдуть зараз на Одеській кіностудії.
На фото: кадр з фільму. В ролі нічмана Шехова артист театру імені Маяковського Геннадій КОРОЛЬКОВ.
Фото І. ПАВЛЕНКА. (РАТАУ).

Керівник клубу кандидат у майстри спорту Г. ДУБІВКА

ВІДПОВІДІ НА ЗАВДАННЯ № 7

1. 1837 року в сім'ї нью-орлеанського судді Морфі народився хлопчик, який незабаром задав усьому шаховому світові таку загадку, якої довго ніхто не міг розгадати.

Виступаючи в чемпіонаті Америки, двадцятилітній юнак, перемігши усіх своїх суперників, вперше став чемпіоном. Виступ його був громоздким і привернув велику увагу громадськості.

З юнацьким запалом він тут же заявив, що може дати пішака наперед будь-якому з членів Нью-Йоркського шахового клубу, а потім сказав, що готовий грати на таких умовах, з яким завгодно шахістом Сполучених Штатів.

Такий матч відбувся із американським шахістом Стенлі, який, програвши чотири партії, здав матч.

Стало ясно, що в Америці немає шахістів, які зрівнялися б із Паулем.

В 1858 році Морфі вирушає за океан.

В Парижі відбувся матч між Морфі і найсильнішим шахістом того часу Андерсеном, який закінчився переконливою перемогою Морфі.

Некоронованим чемпіоном продовжує Морфі свою тріумфальну поїздку по Європі.

З майже «сухим» рахунком він виграє ще кілька матчів, а його недавні матчеві супротивники, майкраші європейської майстри, як школярі, сідують в один рядок, щоб зіграти з Морфі у сеансі одночасної гри. І ще чим здивував американець шахову Європу — це сеансами гри наосліп. Тоді це була нечуванна справа: грати, не дивлячись на дошку.

«Морфі вищий від Цезаря, бо він прийшов, не бачив і переміг», — казали в той час.

Після тріумфального турне по Європі, він був зустрінутий в Америці, як національний герой.

Він отримав багато цінних подарунків, як наприклад, золотий з брильянтами годинник, у якому замість цифр були вмонтовані чорні і червоні шахові фігури, а також спеціально замовлені шахи — дошка з полями з чорного дерева і перламутру, фігури були виготовлені з чистого золота і срібла.

Але в колі своїх рідних і близьких Морфі зустрів негативне ставлення до захоплення шахами. Його рідні всілякими засобами намагалися примусити його залишити шахову діяльність.

Нерідко підсиляли до нього діячі єзуїтського ордену, які замучили його своєю настирливістю, і кінець кінцем домоглися свого.

Морфі не витримав і залишив шахи.

Яку душевну драму пережив Морфі, видно з того, що, незабаром після відмови від свого справжнього покликання, у нього стався психічний розлад.

Великого майстра було втрачено без вороття...

Шаховий світ довго не міг засувати, в чому полягали причини дивовижних успіхів Морфі. І лише значно пізніше, вивчивши партії Морфі, шахісти розуміли, що він відкрив один з основних законів шахової стратегії — принцип найшвидшого розвитку фігур.

2. При тактичних операціях, особливо зв'язаних з розміном або жертвами фігур і пішака, часто виникають такі положення, коли можна примітити тактичний прибуток на «проміжний» хід. Суть його ось в чому.

Яка-небудь фігура або пішака протишника напали на нашу фігуру. Але ми зразу не знищуємо цю фігуру або пішака, а робимо більш корисний «проміжний» хід.

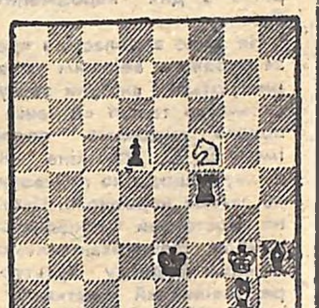
Найчастіше проміжні ходи робляться з шахом і в цьому випадку їх не так важко помітити. Важче помітити проміжний хід без шаха.

В закінченнях проміжні ходи мають зовсім інший характер,

ніж на початку і в середині партії. Тут вони в основному робляться з метою заманювання, підвернення, або обмежування можливостей тієї чи іншої фігури.

В простих і змішаних закінченнях проміжні ходи зустрічаються зовсім рідко. Але в складних закінченнях вони застосовуються дуже часто при проведенні тактичних операцій.

Подивіться приклад на проміжний хід із етюда Чеховера.

Білі зможуть зробити нічого, якщо їм вдасться зберегти свої легкі фігури. Раши, ніж взяти чорного слона, треба обов'язково спасти свого коня. Робитись проміжний хід.

1. K:d4+ Kp:d3 (Але чорного слона знову неможливо брати. Якщо 2. K:h2, то 2... T:d4 з виграшем. Робитись знову проміжний хід).
2. Ke6! Tf6 (Якщо 2... Te4, то 3. Kc5+) 3. Kc5+ Kc4 (Погано 4. K:h2 із-за 4... Th6+ 5. Kp2 Tg6+ з послідовним 6... Tg1 і 7... Kp:c5 з виграшем).
4. Kd7 Td6 (Якщо 4... Tf7, то 5. Kf6+ Kf5 6. Kp:h2 з нічею).
5. Kf6+ Kf5 6. Kc8 Td8 7. Ka7+! Kf6 8. Kp:h2 з нічею.

Позиція із завдання № 7 являється теоретичною, яка дуже часто зустрічається в практичних партіях. Її треба знати кожному шахісту досконало.

1. Ta1 2. Kp:h7 Tj1+ 3. Кра8 Та1 4. а7 Kp:d1 (Цей хід ставить перед білим самі важкі проблеми).
 5. Kp:h7 Tj1+ 6. Kp:81 (Нічого не дає 6. Кра6 із-за 6... Та1+ 7. Kp:h6 Tj1+ і т. д. Тепер зрозуміло, навіщо був зроблений хід 4... Kp:d6, а не 4... Kp:d7).
 - 6... Tel+ 7. Kp:d8 Tj1 8. Tj6+ Kp:5 9. Tc6+! (Дуже важливий проміжний шах, зроблений з метою заманювання на поле c6 або перекриття у випадку 9... Kp:h5 10. Tc8!).
 - 9... Kp:d5 10. Та6 Th8+ 11. Kp:7 Tj7+ 12. Kp:h6 з виграшем.
- Після восьми турів конкурсу-викторини лідирують: Яцук В., Ільїн О. і Гінер В. (по 69 очок); Говоруха В. і Атаманюк М. (по 66 очок); Харченко С. (65 очок); Ліський С. (64 очок); Драчук П. і Іванов Ю. (по 55 очок); Бубнов О. (50 очок). Нагадаємо учасникам конкурсу, що жюри конкурсу віддає перевагу тим учасникам, які широко розкривають тему на першій і другій запитаннях.

МЕЛЕЕКРАН

● ПОКАЗУЄ КІРОВОГРАД

ВІВТОРОК, 13 січня. Перша програма. 11.00 — Телевізі. (К). 11.10 — Телефільм «Музика Потаніні». (К). 11.35 — Шкільний екран. Фізика для учнів 10'класу. «Ультразвук та його застосування». (К). 12.10 — Кіножурнал та художній фільм «Півоши». (Кіровоград). 17.00 — Новини. (М). 17.15 — «Винахідник». Тележурнал. (К). 17.45 — Телевізі. (К). 18.00 — Для дітей. Коштерг. (Чернівці). 18.30 — Ленінський університет мільйонів. (М). 19.00 — Ленінські дні науки УРСР у Москві. «Популяризація знань, знахідки, відкриття». (К). 19.45 — «Зрада». Прем'єра телефільму з циклу «Ставка більше за життя». 12 серія. (М). 20.45 — Інформаційна програма «Час». (М). 21.30 — Кольорове телебачення. «Викрадення». Телевізійний музичний фільм. (М). 00.30 — Телевізі. (К).

СЕРЕДА, 14 січня. Перша програма. 11.00 — Телевізі. (К). 11.10 — «Грає Євген Блінов». (К). 11.35 — Шкільний екран. Історія для учнів 9-го класу. «Резолюційна діяльність сім'ї Ульянових на Україні в 1902—1904 роках». (К). 12.10 — Кіножурнал та художній фільм «Велюка зелена долина». (Кіровоград). 17.00 — Телевізі. (К). 17.15 — Водевіль М. Крошівницького «По ревілі» (Дніпропетровськ). 18.00 — Тележурнал (Кіровоград). 18.15 — Наші оголошення. (Кіровоград). 18.30 — Ленінські дні науки УРСР у Москві. «Популяризація знань, відкриття». (Харків). 19.15 — Найважливіша політична сила суспільності. (Кіровоград). 19.30 — Кіноленініана. «Поруч з Леніним». (Кіровоград). 19.40 — Програма «Час». (М). 20.15 — Першість СРСР з фігурного катання. (М). 21.30 — До Всеукраїнського репесу населення. (Кіровоград). 21.50 — Телефільм. (Кіровоград). 22.30 — Передача до 70-ліття О. Ковалюки. (Харків). 23.15 — Зустріч з музикою. Концерт (Софія). 23.40 — Телевізі. (К).

НАША АДРЕСА І ТЕЛЕФОНИ

м. Кіровоград, вул. Луначарського, 36
Телефони: відповідального секретаря — 2-45-35, відділу військово-патріотичного виховання і спорту — 2-45-35, решти відділів — 2-45-36.

«МОЛОДОЙ КОМУНАР» — орган Кіровоградського обкомів ЛКСМУ, г. Кіровоград.

Друкарня ім. Г. М. Дмитрова, обласного управління по пресі, м. Кіровоград, вул. Глінки, 2.